

Loukas Karliaftis

Stalinism och trotskism i Grekland (1924 – 1949)

Följande dokument är ett utdrag från en mycket längre artikel som skrevs under den grekiska militärdiktaturen och publicerades i *Diethnistis* (Internationalisten) i Grekland 1979.

Författaren, Loukas Karliaftis (Costas Kastritis), föddes 1905 och inledde sin revolutionära karriär som medlem av Tzoulatis tendens, vänstertendensen i Greklands Socialistiska Arbetarparti (SEKE), vid 16 års ålder 1921.

Han förblev kommunist och trotskist alltsedan dess. Från 1927 och framåt var han organisatör för Archeiomarxisterna i Aten och Pireus och närliggande städer. Under 30-talet fängslades han och skickades i exil flera gånger p.g.a. sitt engagemang i fackföreningsrörelser och strejker.

Efter en splittring av Archeiomarxisterna 1934, ledde han en trotskistisk grupp som senare gick samman med Pouliopoulos OKDE och bildade EOKDE, som 1938 anslöts som grekisk sektion till den nyligen bildade Fjärde Internationalen.

Samma år arresterades han åter och sattes i fängläger på ön Pylos under ett par år. När han återvänt arbetade han för att organisera de grekiska trotskisterna, startade tidningen *ArbetarKamp* och deltog aktivt i motståndskampen.

Efter att olika grekiska trotskistgrupper förenats 1946 blev han den nya organisationens generalsekreterare. P.g.a. inbördeskriget och den repression som följde, tappade han kontakten med den internationella trotskistiska rörelsen. När Fjärde Internationalen splittrades 1953 följde den grekiska sektionen Michel Pablos Internationella Sekretariat. 1958 bröt sig dock Karliaftis tendens ur och blev 1964 den grekiska sektionen av den Internationella Kommittén ledd av Gerry Healy och Pierre Lambert. 1972 erkände Internationella Kommittén Sklavos grupp som officiell grekisk sektion, varvid Karliaftis tendens uteslöts.

Karliaftis har producerat en mängd artiklar, pamfletter och böcker som behandlar grekisk historia och de kommunistiska och trotskistiska rörelserna. Han har också översatt flera av Trotskijs verk till grekiska. Hans mest betydande arbete är *'Istoria tou Mpolsebikismos sten 'Ellada* (Bolsjevismens historia i Grekland) som publicerades under hans pseudonym Costas Kastritis.

Efter 82 år som revolutionär marxist dog Loukas Karliaftis i Aten 2003 vid 98 års ålder.

...

Stalins bonapartistiska regim krossade demokratin, avskaffade arbetarkontrollen, avrättade hundratusentals partimedlemmar och genomförde en aldrig förut skådad orgie i brott. Den införde sina byråkratiska, revisionistiska och kontrarevolutionära metoder i Komintern som helhet, och den gick till historien som organisatör av nederlag för arbetarrörelsen, med början i Sovjetunionen.

I Grekland tog stalinisterna frivilligt tjänst hos kremlbyråkraterna och stödde deras kriminella taktik och utrensningen av hela det gamla bolsjevikiska och trotskistiska ledarskapet. De vilseledde den nya generationen, men kunde också utvecklas genom att exploatera Sovjetunionens auktoritet och oktoberrevolutionens traditioner.

Uppgång

Efter 1924 övertog stalinisterna ledningen av KKE, till en början genom Khaita, sekreteraren i Athens lokalkommitté. Det skedde i en period av allmän offensiv av kremltriumviratet för att ta

kontroll över kominternpartierna, en period av nederlag för den bolsjevik-trotskyistiska tendensen i den världskommunistiska rörelsen och då thermidor härskade i Sovjetunionen.

Det skedde efter det avgörande nederlaget för den proletära revolutionen i Tyskland 1923. Ett nederlag utan strid, tack vare den Zinovjev-stalinistiska administrationens och Brandler-ledningens höger-bedömning av situationen. Och detta i en period då Stresemannregeringen själv trodde sig vara den sista regeringen i ett kapitalistiskt Tyskland.

I Grekland växte stalinismen i takt med reträtten och nederlaget för den stora generalstrejken 1923, vilken dränktes i blod av Plastiras 'demokratiska' diktatur, och med rörelsens tvekan att omvandla kriget till en revolution. Den första socialdemokratiska regeringen, ledd av Georgiades-Sideris¹, släppte loss en starkt växande massrörelse, framkallad av de långvariga militära äventyren och oktoberrevolutionens inflytande. Men utvecklingen var dialektisk. Kampen mot kriget och kampen för en arbetar- och bonderegering för att lösa massornas problem, förde Pantelis Pouliopoulos och hans medarbetares gamla kamptendens till ledningen. Pouliopoulos blev KKE's sekreterare och hans tendens tog över ledningen för OKNE². Den gamla kampanjen på oktoberrevolutionens grund genomsyrade den minsta by. Även den revolutionära rörelsen för krigsskadade växte fram ur kriget. Det skedde med stöd från den archeiomarxistiska organisationen under S Verouchis³ (stalinisterna slet honom i bitar under nazi-ockupationen), ledaren för Generalförbundet för handikappade och krigsveteraner.

Den ultravänsteristiska, äventyrliga linje som Komintern drev 1924-25, kostade rörelsen nya nederlag genom kupperna i Estland och Bulgarien och förde den grekiska arbetarrörelsen temporärt till en ny reträtt efter dess uppgång under 1925. Denna ultravänsteristiska gir följdes av en ultrahögergir.

Från och med Kominterns femte kongress sökte den stalinistiska byråkratin allierade utanför proletariatet, med pseudo-bonde'Internationalen', med de makedonska-bulgariska Federalisterna, med vänsterdemokrater, med engelska fackföreningsledare, etc. I Kina ledde alliansen med Chiang-Kai-Shek och Wang Ching Wei och hans officerare, kommunistpartiets uppgående i Guomindang och den mensjevik-revisionistiska linjen om den borgerligt demokratiska revolutionen, till förräderiet av den kinesiska revolutionen 1925-27 och att resningen i Kanton (30000 blev offer för Stalins vän, slaktaren Chiang) slutade i en katastrof .

I Grekland följdes högergiren av äventyrligheter från den deformerade stalinistiska tendensen; semi-alliansen med Plastiras⁴ mot Metaxas-Gargalides⁵ rörelse (istället för en oberoende intervention av KKE) , förslag om samarbete med den 'demokratiska' Papanastasio⁶, arbetarmördaren, mot Pangalos diktatur, och förslag från Zachariades⁷ i Saloniki och Khaites från exilen i Anafe⁸ om ett öppet stöd till diktaturen från KKE.

¹ Georgiades-Sideris – ledare för högerflygeln i Greklands Socialistiska Arbetarparti.

² OKNE – Grekiska Kommunistpartiets ungdomsorganisation, grundad 1922.

³ S Verouchis – en av ledarna för de trotskistiska Archeiomarxisterna. Han hade förlorat synen i kriget mellan greker och turkar i Mindre Asien och var sekreterare för de Krigsskadades Union, vilken han framgångsrikt ledde, och han skickades upprepade gånger i fängelse. 1943 avrättades han av stalinisterna tillsammans med 800 andra som deltog i det antinazistiska motståndet. Hans kropp kastades till de vilda hundarna medan han fortfarande var vid liv.

⁴ Plastiras – en borgerlig 'liberal' politiker, tidigare general.

⁵ Ioannis Metaxas (1871-1941) var en högerinriktad general som regerade som diktator mellan 1936 och 1941 –
Ö anm.

⁶ Papanastasio – en borgerlig 'demokrat'.

⁷ Zachariades – Stalins främste supporter i Grekland. Tillsammans med Khaitas hade han tränats i Koutvis stalinistiska skola i Ryssland. Komintern installerade honom som generalsekreterare för Greklands Kommunistiska Parti. Han var huvudorganisatör för alla avrättningar som drabbade Trotskijs anhängare i Grekland. Det grekiska Kommunistpartiets politik hjälpte fram Metaxas diktatur. Zachariades sattes i fängelse

Stalinisternas vacklande högergir kulminerade i slogans om stöd för 'borgerlig demokrati' och för Khaïtes och Zachariades 'rena demokrati' (1926).

Med denna anpassning till den kapitalistiska 'demokratins' ramar ströp de den vacklande uppgången för den rörelse som uppstod efter kriget och hjälpte det borgerliga systemet att betvinga den grekiska kapitalismens stora efterkrigs-kris.

I kontrast mot politiken om självbestämmande och avskiljande för förtryckta nationer, enligt Kominterns femte kongress, anklagade Kolarov och Dimitrov Pouliopoulos-Maximos' grekiska delegation för opportunist, och påbjöd den orealistiska parollen: 'För ett enat och oberoende Makedonien och Trakien'.

I strid med Lenin

Parollen var fullständigt orealistisk och stod i strid med den leninistiska linjen om självbestämmande, vilken innebar stöd till de nationellt förtryckta massor som redan inlett sin befrielsekamp. Detta stämde för den makedonska nationaliteten inom de bebodda områdena i Grekland, Jugoslavien och Bulgarien, men för den stora mängden greker i Makedonien-Trakien-området saknade det grund. Så de plågade KKE-kadrerna sändes i exil på ett program om oberoende för Makedonien-Trakien. KKE:s sekreterare Pouliopoulos drogs inför rätta med hot om avrättning. Han gav där ett heroiskt försvar av linjen om självbestämmande. För att rädda KKE:s anseende drogs parollen tillbaka. Men KKE vittrade sönder.

Man använde rent reformistisk demagogi mot alla de som tyckte att parollerna om den 'nationella' frågan var felaktiga, och "de som senare talade om det godtrogna beskyddet av minoriteter under de senaste valen", som *Ny Start* uttryckte det 1926, hade förrätt de leninistiska principerna om självbestämmande och avskiljande. De stämplades som 'höger' – de som helt nyligen hade stött Pangalos och nu stödde 'vänsterdemokratin'. De var 'vulgära opportunisterna' sade Pouliopoulos i *Ny Start*.

Efter Pangalos fall inledde stalinisterna under de följande händelserna en smutsig och oärlig förtalskampanj med utfall mot KKE:s sekreterare Pouliopoulos. Splittringen som uppkom inom KKE i exil, från vilken trotskismen uppstod, kunde ha undvikits. De rekryterade Smeral och Remmele och isolerade och uteslöt Pouliopoulos som en 'högerman'! Uteslutningen av KKE:s sekreterare följde på uteslutningen av Kominterns sekreterare Zinovjev och de ökande likvidatoriska operationer som Kremklicken genomförde i alla kommunistiska partier i världen. De uteslöt de mest upplysta, internationalistiska och framstående marxistiska revolutionärerna. De upplöste krigsveteranernas rörelse. Så sjönk de ner i opportunistens trask. Segern över vänstern hade sin grund i KKE:s fortgående degenerering, orsakad av den låga politisk-teoretiska nivån och koncentrationen av småborgerliga och t.o.m. trasproletära element i partiet.

Antalet betydande strejker minskade märkbart mellan 1920 och 1930. Fackföreningsrörelsen splittrades av pseudo-socialisterna och splittringen formaliserades genom grundandet av Förenade Förbundet.

Kapitalismens 'tredje och sista perioden' följde, vilket innebar 'den tredje perioden av stalinismens förräderi'. De kampbefriade 'kämpande demonstrationerna och politiska strejkerna' tog musten ur KKE. Fackföreningarna föll i bitar, strejkvågen krossades och fångelserna och fångöarna fylldes och allt detta utan något i utbyte.

och sändes sedan till Tyskland av nazisterna. På något mystiskt sätt blev han dock frisläppt och återvände till Grekland för att utföra nya förräderier under inbördeskriget. Efter att det andra gerillakriget krossats gjordes han till syndabock av Stalin och uteslöts från partiet. Han dog i Ryssland.

⁸ Anafe – en fångö.

Stalinisterna trodde att den relativt kortvariga ekonomiska boomen skulle innebära en långvarig stabilisering. Men den stora krisen 1929-30 förvånade dem. Genom utvärderingen av denna utformade de den 'tredje periodens' politik.

Efter sin återkomst från den femte kongressen, försvarade sig Pouliopoulos kraftigt mot de oärliga och splittrande aktiviteterna från de bedrägliga stalinisterna och startade en kamp mot den borgerligt-demokratiska inriktningen. Efter sin uteslutning startade han tidskriften *Ny Start* och utvecklades mot trotskismen, vilket avbröts genom hans legendariska död i Nezero av skotten från en fascistisk officerare i juni 1943.

I ledningen

Under tiden, 1924, hade den stalinistiska Khaita-tendensen övertagit ledningen och uteslutit Archeio-ledaren Tzoulatis⁹ från KKE:s generalförsamling. Tzoulatis, tillsammans med Ligdopoulos, den förste delegaten till SEKE:s grundningskongress, bar vidare arvet från gruppen *Kommunism*, vilken hade hållit Tredje Internationalens fana högt, slagits för oktoberrevolutionens seger och för de 21 teserna, Tredje Internationalens första dokument och de grundläggande klassiska marxistiska verken och som fullbordat den grekiska rörelsens anslutning till den Tredje Internationalen.

Från och med 1923 publicerade gruppen det teoretiska organet *Arkiv för Marxism* som försåg den ursprungliga rörelsen med Trotskij's dokument *Varthän Ryssland?* och *Vart går Britannien?* Och kampen mot staliniseringen av KKE, vilket kallades 'bolsjevisering', visade Archeio-gruppens fasta uppslutning på den internationella vänsteroppositionens sida.

Tillsammans med Tzoulatis uteslöts dussintals trotskister, förrådda av avfällingen Apostolou¹⁰ (Bland dessa var sekreteraren i den största fackföreningsgruppen för butikanställda, Karliaftis, och majoriteten av ungdomsgrupperna i Aten).

Uteslutningspogromen 1924 innefattade också partiorganisationen i Pireus på grund av dess ultravänsterlinje under 1923 års strejk med parollen 'Ta över skeppen', riktad till sjömännen.

Med dem följde Seitanidi-gruppen *Mot Massorna* som hämtat sitt namn från en liknande kominternslogan.

Ursprunget till alla dessa uteslutningar fanns tveklöst i det stalinistiska Kreml och de utfördes av Khatias et co's stalinistiska fraktion.

Under perioden efter Pangalos (1927-30) utvecklades trotskismen. Pouliopoulos *Neo Xekinema* (*Ny Start*) diskrediterade det stalinistiska KKE:s degenererade ledarskap. Man reste frågor kring den djupa splittringen mellan Stalin och Trotskij. Man noterade KKE:s degenerering och förutspådde att archeiomarxismen skulle bidra med kadrer till framtida rörelser. Men man bekämpade också archeiomarxismens speciella karaktär och dess likvidatoriska arbete gentemot KKE.

Spartacus satte i verket *Ny Starts* paroll – för skapandet av ett seriöst kommunistparti på en korrekt grund. De sammanförde en stab av medarbetare, ojämförbara i teoretisk och politisk erfarenhet. De uttryckte sin solidaritet med trotskismen och publicerade de 83:s deklARATION. De gav oss också de rika dokumenten från den Internationella Vänsteroppositionen och höjde

⁹ Tzoulatis – tillsammans med Ligdopoulos ledde han Socialistisk Ungdom i Aten (1916) och blev den första martyren för bolsjevismen i Grekland. Han valdes in i Centralkommittén för Greklands Socialistiska Arbetarparti vid dess grundningskongress 1918. Samtidigt med Lenins brytning 1919 lämnade han och Giotopoulos partiet. Han publicerade tidskriften *Kommunism* (1920-21) i vilken han slogs för de '21 teserna' för anslutning till Kommunistiska Internationalen. Han återvände till Socialistpartiet 1921 och organiserade en fraktion som publicerade tidskriften *Arkiv för Marxism* (maj 1923). Härefter orienterade han sig alltmer mot Trotskij och var således den förste trotskisten i Grekland. Till slut uteslöts han från partiet 1924.

¹⁰ Apostolou – en ledare för Archeiomarxisterna, en av de få som övergick till stalinism.

på så sätt rörelsens nivå. Och Pouliopoulos närmaste medarbetare, såsom Nicolis, Maximos och andra, blev framstående på alla nivåer i klasskampen.

Spartakisterna avslöjade de förödande resultaten av 'bolsjeviseringen' 1924 (med anslutning av 5000 nya medlemmar och raset för den revolutionära nivån i KKE), vilken inte var något annat än en del i staliniseringen av KKE.

Under perioden 1927-30 hade vi, trots den relativa 'stabilisering' som enligt stalinisterna var en 'organisk stabilisering', en djup kris för priser och löner, vilket utlöste strejkkamper.

Den archeiomarxistiska tendensen, med trotskistisk inriktning, tog alltmer del i det öppna fackföreningsarbetet. Dussintals fackföreningar kom under deras inflytande, mer än 10 föreningar i Aten och lika många i Tessaloniki. De tog över Kokinias lokala center i Pireus och det lokala centrat i Podaradon och Kaisarianis i Aten. De organiserade betydande strejker såsom den vid Lipasmate. De ledde industristrejkerne vid Kokkaldikou och i Kermidadon, mot vilka armén mobiliserades.

Lika heroiska var strejkerna bland bagarna, med trotskister i ledningen och Soula-Sakko i täten, bland skomakarna (ledd av Lampi, som gick över till Spartakisterna) inom ramen för den generalstrejk som stalinisterna ledde, och bland konfektyrarbetarna i fabrikena. De ledde strejker i Saloniki, i Agrinni, i Patras, etc.

Strypningen av demokratin och den skamlösa förtalskampanjen av 'archeio-trotskyisterna' som 'förrädare' och 'fascister', ledde till ett inbördeskrig inom fackföreningarna.

Nedgång

Båda sidor använde oacceptabla metoder, både stalinister och archeiomarxister. Det var en återspeglning av det förfall som drabbade rörelsen p.g.a. stalinismen degeneration och avsteg från bolsjevismens politiska program, vars principer endast Trotskijs ryska opposition upprätthöll.

De som visslade åt Trotskij under hans första oppositionella framträdanden och som utan skrupler förolämpade Pouliopoulos med anklagelser om 'förräderi', gick till sådana ytterligheter som att mörda archeiomarxistiska fackföreningsmän. Bagaren Georgopapadato och skomakaren Lada blev den trotskistiska rörelsens första martyrer i vårt land.

De många nederlagen och krisen inom CPSU och Komintern, med Zinovjevs och Kamenevs splittring, kunde inte undgå att påverka KKE. Där fick vi splittringen mellan Spartakus och stalinisterna. Khaita Eftihiadi-Zachariades-regimen störtades och ersattes av Theos och Siantos regim, vilken i sin tur föll och följdes av Zachariades (GPU hade sista ordet i dessa förändringar).

Archeiomarxisterna påverkades också av krisen för 'Tredje Perioden'-politiken från 1927. Det var å ena sidan ett uttryck för de tendenser till politisk utveckling som började märkas och å andra sidan en följd av stalinismens inflytande inom vänsteroppositionen.

1929 bröt en 'fraktionsstrid' ut som leddes av Soula. I huvudsak fanns inga programmatiska eller taktiska skillnader utan endast organisatoriska problem. Och dessa var i själva verket orsakade av bristen på demokratisk centralism och av den personliga och enväldiga regim som Giotopoulos, Tzoulatis efterträdare, hade pådyvlat Archeiomarxisterna.

Dessutom saknades ett klart program. Trotskijs plattform för ILO var det enda program som hade kunnat ge de grekiska anhängarna nya vapen.

Gruppen som kallades 'Demokratisk Centralism' och leddes av Pindaros, lanserade i realiteten själv ett sådant perspektiv 1930. Anslutningen av Archeiomarxisterna till ILO var nödvändig för att få demokratisk centralism att fungera.

Spartakus drabbades under samma period av en kris. Men denna kris var mer generell och hade sina rötter i den djupare oreda som började uppträda i Sovjetunionen på grund av byråkratins förräderi av revolutionen.

1930 gjorde *Spartakus* ett uttalande: Inte vid någon annan tidpunkt – sade de – hade KKE:s kollaps varit så katastrofal. Inte vid någon annan tidpunkt hade *Spartakus* tillbakagång varit så stor. Inte vid någon annan tidpunkt hade den archeiomarxistiska gruppen varit så stark.

Faktum var, som händelserna 1930 visade, att archeio-trotskisterna tog över initiativet i de arbetslösas kamp från KKE. Utifrån stora möten, med över 1500 arbetslösa i Aten och lika många i Tessaloniki, formerade de en 50-manna kommitté i Aten och 30-manna kommitté i Tessaloniki och mobiliserade stora grupper av arbetslösa för bröd och arbete.

Ett möte nära Akropolis med mellan 3000 och 4000 arbetslösa dränktes i blod. I Tessaloniki bröts ett möte vid Fontänen upp efter en tre timmars strid mot horder av beväpnade poliser.

Officiell

1930 blev Archeiomarxisterna den officiella sektionen av ILO. Kampen 1927-28 mellan Archeiomarxisterna och *Spartakus* för att bli den officiella sektionen av ILO i Grekland tenderade att gå i Archeiomarxisternas favör. Inför de förvånade ögonen på ILO-representanterna som anlände till Grekland, demonstrerade hundratals militanter som var hängivna anhängare till Leo Trotskij. De var archeiomarxister som erkände Trotskijs plattform och accepterade att förenas med *Spartakus*. Men *Spartakus* vägrade enas såvida inte Archeio förkastade sitt förflutna. Således stannade de utanför ILO. Archeiomarxisterna tog sig nu namnet Bolsjevik-Leninisterna.

Krisen 1930 födde ett nytt uppsving. Frågan om fascism eller kommunism var åter på dagordningen. Tyskland var nu nyckeln till situationen, som Trotskijs berömda pamflett uttryckte det.

KKE:s reträtt från den proletära revolutionen, brottet med enhetsfronten mot Hitlers snabba uppgång, ultravänsterismen, teorin om 'socialfascism', vilken motverkade klassfronten, defaitismen genom 'först Hitler, sedan oss', allt detta ödelade rörelsen och förde Hitler till makten utan strid. Centrismen hade övergått i opportunism.

Kampanjen som drevs för en enad antifascistisk front av trotskisterna vid *Pali ton Taxeon (Klasskampen)*, av *Spartakus* och av den Leninistiska Oppositionen, Trotskijs berömda *Och Sedan?* samt *Den enda vägen*, som Bolsjevik-Leninisterna publicerade, och det allmänna arbetaruppsvinget, tvingade KKE till en omsvängning, i elfte timmen. Men återigen splittrade deras linje den enade antifascistiska fronten. Nu talade de om 'enad front underifrån'.

Bolsjevik-Leninisternas (Archeiomarxisterna) kamp inom fackföreningarna för ett program för den enade arbetarfronten vann över betydande styrkor på KKE:s bekostnad. Om inte spartakisterna hade vägrat att ge dem sina fyra röster, hade hela Arbetarcentrat i Aten lämnat Kalivas och gått över till Bolsjevik-Leninisternas.

1933 ledde Bolsjevik-Leninisterna, genom som ledande position i Arbetarcentrat i Kalamata, den stora generalstrejken som krossades trots att militären inte hade kontroll över alla sektioner i armén. Här leddes KKE av Manolea, som var en välkänd parlamentsledamot men som gick över i diktatorn Metaxas tjänst som en vanlig agent.

Under det revolutionära uppsvinget 1929, med den första studentstrejken som varade 50 dagar och skakade universitetet och staten, pressade Archeio-trotskisterna genom sin organisation *Student*, som leddes av K Anastasiadis och Pliako, tillsammans med ett 20-tal militanter,

stalinisterna, som leddes av Velouchiotis-Klaras-bröderna¹¹, åt sidan och tog över ledarskapet för strejken.

Trotskisterna stred sida vid sida med det stalinistiska OKNE (Greklands kommunistiska ungdomsorganisation), vilket började förfalla och degenerera men som hade stora strider och framgångar från förr på sin meritlista.

Ett diskussionsmöte organiserades med Vitsoris som talare för den officiella organisationen, Pouliopoulos för *Spartakus* och en representant från stalinisterna. Opponenterna mot arbetarnas enhetsfront, stalinisterna, visslades ut.

Inom fackföreningsrörelsen organiserade alla tendenser för den enade arbetarfronten. Ett möte på hög nivå ägde rum mellan Kalomiris, Stratia, Dimitatos och Kalivas och fackföreningsrepresentanterna Karliaftis och Sakkos från Bolsjevik-Leninisterna. Men stalinisterna och reformisterna attackerade likväl Arbetarnas Enade Antifascistfront.

Med det historiska nederlaget 1933, som ledde till slakten av tusentals antifascister, kontrarevolutionens anstormning i Europa och krigshotet, deklarerade Trotskij att allt hopp om ett återfött Komintern var ute. De partier som inte var förmögna att resa sig över den seismiska katastrofen dog.

Nu propagerade han för att bygga nya partier och en ny International. I Grekland var 'Bolsjevik'-tendensen med Vitsoris, Karliaftis, Theodoratou, Sakkos, Papadopoulos och Verouchis den första att resa Fjärde Internationalens banér. Man deklarerade att KKE hade dött tillsammans med alla Tredje Internationalens kommunistpartier och man satte igång med att bygga den nya Internationalens Revolutionära Parti.

Glidning

Besluten på KKE:s sjätte plenum 1934 medförde ett generellt avsteg från en inriktning mot den proletära revolutionen och en glidning mot en antimarxistisk politik för klassamarbete, samt inledningen till den klassamarbetande Folkfronten.

KKE:s övergång till strategin om arbetarnas och medel- och fattigböndernas 'demokratiska diktatur', inte som Lenin hade menat den, utan med stalinisterna felaktiga formel (för en regering som ett mellanting mellan borgarklassens diktatur och arbetarklassens), ledde vår arbetarrörelse till stora katastrofer och nederlag och befäste KKE:s död som revolutionär organisation.

Trotskisterna visade med en artikel i *Klasskampen*, och speciellt med Pouliopoulos berömda dokument, att Grekland inte var ett halvfeodalt utan ett kapitalistiskt land, med all dess relativa efterblivenhet. De tillbakavisade synsättet att 'det inte fanns ett nödvändigt minimum av materiellt underlag för en socialistisk revolution', med argumentet att de oavslutade borgerligt-demokratiska uppgifterna kunde lösas enbart genom proletariatets diktatur, efter den permanenta revolutionens modell. Men förräderierna fortsatte utan slut.

KKE, som gick i allians med Liberala Partiet 1935 och avvisade den enade arbetar-bondefronten mot reaktionen, hjälpte Venizelists¹² att vilseleda de antifascistiska massorna och förberedde redan från 1935 en kompromiss med den avsatte kungen och för att återinsätta honom. När han återinsatts, sådde Folkfronten (KKE) illusioner bland massorna om att 'en ny

¹¹ Aris Velouchiotis var en berömd stalinistledare på vänsterflygeln under motståndskampen. Han motsatte sig direktiven från Kommunistpartiet om att lägga ner vapnen, uteslöts från partiet som 'trotskist' och infångades strax efter mystiskt och avrättades av den grekiska armén.

¹² Eleutherios Venizelos (1864-1936) var en välkänd borgerlig ledare för Liberalerna som ofta satt i regeringen under det tidiga 1900-talet. – Ö. *anm.*

period av liberal idyll har inletts' och gick officiellt till palatset och knäböjde. (Pouliopoulos, *Folkfronten i Grekland*).

Inom ramen för klassarbetet, förnyade KKE 1935-36 samarbetet från förra decenniet med 'demokraterna' och de 'demokratiska' officerarna och diktatorerna, lanserade parollen om en 'demokratisk koalition', skrev på Sklavena-Sofouli-avtalet och stödde liberalerna i parlamentet, vilka nu satte i verket deras arbetarfientliga politik.

*Rtzospastis*¹³ krävde en regering med KKE, Papanastasios och de anifascistiska officerarna!

I maj 1936 bröt en generalstrejk ut bland tobaksarbetarna. Den utsträcktes till en generalstrejk i Tessaloniki och Metaxas regim mördade strejkande. Så provocerades en revolutionär resning bland massorna fram. Mördarna låste in sig i polishusen. Borgerskapet fick panik och medan trotskister som Pantiz manade till en regering av tobaksarbetare, förrådde stalinisterna (Theos) strejken med hjälp av liberalernas intervention i parlamentet. Metaxas väg mot diktaturen mötte inte längre något motstånd.

Hemligt samförstånd

Metaxas diktatur etablerades som ett resultat av det hemliga samförståndet mellan hovet och premiärministern om att kväsa arbetarrörelsens uppsving, såsom det manifesterade sig i resningen 1936, och att förbereda den 'interna fronten' inför det kommande kriget. Diktaturen skulle inte ha triumferat om inte arbetarrörelsen hade kastrerats av folkfronten. Istället för att skärpa och bredda kampen mot den monarkistiska-kapitalistiska reaktionen, tyglade KKE arbetarklassen och stukade dess udd genom folkfrontens försonlighet. I den slutliga analysen utgör KKE:s agerande grunden till Metaxa-diktaturens seger.

Sedan kom andra världskriget. Teorin om att folkfronten skulle förhindra krig visade sig vara felaktig. Folkfronten dämpade klassmotsättningarna och borgarklassen satt lugnt i bakgrunden i avvaktan på att träda in i kriget.

I början vägrade Kreml allt samröre med Hitler, men sedan signerade man Hitler-Stalin-pakten. Stalinisterna trodde inte sina öron, men började snart sjunga en ny visa: för de 'fattiga' och 'anti-plutokratiska' länderna mot de 'omätliga' imperialisterna. Dessa antifascister övergick i nationalsocialismens och dess finanskapitals tjänst och kvävde massornas antifascistiska stämningar.

När Hitler bröt nonaggressionspakten, gjorde stalinisterna en 180-graders sväng. Nu allierade de sig med imperialisterna i väst. De upptäckte nu att de västallierade imperialisternas krig var 'progressivt' och 'antifascistiskt' och de knöt en helig allians med bourgeoisien i den 'egna' staten till förmån för borgerlig demokrati. De övergick nu till att stödja kriget. De utnyttjade den prosovjetiska och antifascistiska stämningen bland massorna och överlämnade de förtryckta till 'våra allierade'. Alla 'socialistiska' och 'kommunistiska' partier förrådde skamligt den proletära internationalismens traditioner.

I Grekland manade Zachariades arbetarna att sluta upp kring 'fascisten' Metaxas för att bekämpa Mussolini och Hitler och att med sitt blod försvara bossarnas fosterland! KKE blev mer chauvinistiskt än partierna på yttersta högerkanten! Med 'teorin om de två polerna' försvarade Zachariades KKE:s dubbla beroende av den sovjetiska byråkratin och den brittiska kapitalismen: "Under kriget måste en realistisk politik för EAM och PEEA¹⁴ röra sig mellan två poler: det europeiska Balkan med Sovjetunionen i centrum och Mellerst Östern med sitt centrum i England. En korrekt politik måste vara att sammanbinda dessa två poler." (Zachariades, Plenum, 1945). I verkligheten lutade detta dubbla beroende över åt ena sidan,

¹³ *Rizopastis (radikalen)* är Grekiska Kommunistpartiets dagliga tidning.

¹⁴ PEEA var 'Provisoriska Demokratiska Regeringen' eller 'Regeringen i Bergen'

eftersom hela den stalinistiska organisationen och politiken 'mot hitlerismen' kom under direkt kontroll från generalstaben för mellanöstern (Med den nödvändiga kapitulationen till sterlingen från ELAS såväl som Zervas).¹⁵

Under Metaxas diktatur och i exilen, i lägren och på fångöarna och i koncentrationslägren, kom trotskisterna att enas. De två besläktade tendenser ur vilka trotskismen uppstod – Spartakus-Pouliopoulos tendensen och *Ny Väg*-tendensen med Vitsoris, Kastritis och Theodoratou – förenades.

Åter en gång, under andra världskriget såsom i det första, fann man Pouliopoulos i det antikapitalistiska, internationalistiska antikrigsläget. Krisen 1930 hade fört honom till täten i kampen mot den kommande stormen av fascism och krig. Han blev en attraktionspol för alla kadrer som hade sitt ursprung i archeiomarxismen och senare från de fraktioner som samlats runt KEO och den Leninistiska Oppositionen i KKE (LAKKE), vars ledare var Soula och Pablo.¹⁶

Genom enandet blev nu Pouliopoulos den obestridda ledaren för alla de trotskister som var lojala med Fjärde Internationalen, och han bekämpade oupphörligt alla chauvinistiska opportunisterna som kapitulerade under kriget.

Trotskisternas paroll, som utarbetats av Pouliopoulos i juni 1937 lød: "Oberoende revolutionär kamp för upprättandet av en regering av arbetare och bönder – detta är kampens inriktning i den period vi nu genomgår, och enbart på detta sätt kommer arbetarna att räddas från krigets fasor och katastrofer."

"Enad kampfront för störtandet av den monarkistiska diktaturen i Grekland, för att tillgodose arbetarnas omedelbara politiska och ekonomiska krav och för en snabb förberedelse för en arbetar- och bonderegering."

För marxister var inte kriget progressivt för de två blocken utanför Sovjetunionen, som socialförrädarna trumpeterade. Som Lenin skrev: "Kriget upphör inte att vara imperialistiskt för att charlataner och kälkborgare utslungar sockrade paroller. Kriget är en fortsättning på finanskapitalets politik. Det grundläggande är att veta vilken klass som driver kriget. Kriget är imperialistiskt när det drivs av borgarklassen i dess plundringsuppsåt."

Pouliopoulos lade till: "Det finns inget större svek än det som begås av stalinismen och socialdemokratin med propagandan om det så kallade 'antifascistiska kriget'."

Sovjetunionens deltagande på västimperialismens sida förändrade inte karaktären på dess imperialistiska allierades krig.

Under ockupationen uppvisades den mest skamlösa socialpatriotism av den så kallade motståndsrörelsen från KKE, EAM och ELAS, med paroller om 'kamp mot ockupationsstyrkorna' och för 'de allierades seger'. Vi deklarerade att ockupationen var en fas i det fortsatta kriget. Dess karaktär hade inte förändrats. Inte heller framfördes frågan om 'nationell resning' eller 'nationell frigörelse'. Sveket mot de prosovjetiska och antikapitalistiska massorna, som hade förletts att stödja de västliga imperialisternas krig och den inhemska borgarklassen, var det mest oärliga sveket och stod i motsättning till den leninistiska linjen om att omvandla kriget till inbördeskrig och för 'vårt eget' lands nederlag.

Lenin skrev: "Den nationella frågan i den imperialistiska epoken är utmärkande för koloniala och beroende länder som är permanent beroende av de imperialistiska regeringarna."

¹⁵ Zervas var en borgerlig 'antinazistisk' ledare.

¹⁶ Michel Pablo (Michael Raptis) blev ledare för Fjärde Internationalen efter kriget.

”Europas tillfälliga ockupation av Hitlers trupper”, skrev 1965 augusti-september-numret av *Internationalisten*¹⁷, ”skapade inte en nationell fråga, liksom den nuvarande permanenta ockupationen av de ’allierade’ trupperna inte skapar en fråga om nationell frigörelse.”

Trotskyj deklarerade, som ett resultat av Hitlers ockupation av halva Norge, att denna ockupation inte förändrade vår paroll om att omvandla kriget till ett inbördeskrig, just därför att ockupationens tillfälliga karaktären inte skapar en permanent kolonisering och således inte ställer frågan om nationell frigörelse.

ELAS första gerillakrig var en utvidgning av det socialpatriotiska försvaret av den borgerliga grekiska staten under ’fascisten’ Metaxas, enligt Zachariades. Dess mål var inte socialistiskt, utan helt nationalistiskt, patriotiskt, enbart mot axelmakterna och chauvinistiskt.

På krigståget

De prosovjetiska demonstrationerna från KKE:s och ELAS’ ledarskap var i samma anda som de allierades deklARATIONER; proamerikanska, proengelska och profranska, och med avsikt att missleda massorna med prosovjetiska sympatier och sätta dem på krigståget.

Trotskyisterna försvarade Sovjetunionen, men med de enda effektiva åtgärderna, revolutionär antikapitalistisk revolution och omvandling av kriget till revolution i de kapitalistiska länderna, inte genom skamfull underordning av de kommunistiska partierna till de kapitalistiska ländernas regeringar.

Basen i ELAS’ styrkor utgjordes av obildade medlemmar från landet, eftersom det endast var de som attraherades av socialförrädarnas nationalistiska paroller som frivilligt anslöt sig (ett annat sätt var att tvångsrekrytera). ’ELAS reserv’ betydde i praktiken att det var städernas proletariat man satte i reserv. Självfallet gick många proletära kämpar över till gerillan för att de missleddes genom sin tilltro till stalinisterna.

”Men det militära stöd som sådana grupper erbjuder Sovjetunionen är obetydligt. Istället avvärjar de arbetarklassen genom att förstöra arbetarnas klasstänkande, utveckla chauvinism, föra dem bort från deras egen kamp, utså split bland dem och vända dem mot de tyska soldaterna. Dessa grupper avvärjar arbetarklassen och binder det tyska proletariatet till dess egen bourgeoisie och till Hitler. Och de förbereder nederlaget för den tyska revolutionen och världsrevolutionen.” (*Teser från Fjärde Internationalens konferens 1944*)

Men de organiserade och militärt disciplinerade grupperna var, trots att de var missledda vänsterkämpar, ”objektivt i avsikter och agerande, militaristiska, nationalistiska, i grunden kontrarevolutionära och i den nationella kapitalismens och anglo-amerikansk tjänst.”

(*Teser från Fjärde Internationalens konferens 1944*).

Målet

ELAS’ metoder hade inget att göra med den leninistiska taktiken om revolutionär defaitism, som i grunden innebar den borgerliga statens krossande, nederlag för ’det egna’ landet, arrestering av officerare, samordnade aktioner vid fronten och sovjeter i armén, utan deras mål var att krossa alla tyskar, som Kreml uttryckte det, sabotage och den nationella arméns seger, etc.

ELAS’ taktik innebar inte en obeveklig klasskamp utan en kompromiss med alla parter, med Kanellopoulos¹⁸ och Papandreou och så långt som till en överenskommelse med Zervas kontrarevolutionära gerillagrupper och Psarous ’demokrater’, med den engelska stabens välsignelse. Parollen var: för en nationell front och en nationell regering.

¹⁷ *Diethnistis (Internationalisten)* är det teoretiska organet för Workers Vanguard (trotskyister) i Grekland.

¹⁸ Kanellopoulos var en borgerlig högerpolitiker.

Libanon-, Caserta- och Varkiza-avtalen hade signerats av EAM/ELAS' ledarskap. Trotskisterna fördömde dem. De föraktades av alla militanter i rörelsen. De var helt enkelt den logiska förlängningen av gerillanationalism. Det var inte någon tillfällighet att de Gaulle hyllade det stalinistiska nationella motståndet.

Massornas känslor och kamp mot fascismen, liksom de för fred och mot krig, är progressiva. De är av spontan karaktär, ett uttryck för den oundvikliga revolten mot såväl fascisterna som den egna bourgeoisien, inom vilken en del identifierade sig med tysk och italiensk fascism.

Trotskisternas plikt var att skärpa dessa tendenser bland massorna och att orientera dem mot klassens och socialismens mål. I denna avsikt kunde man finna dem i ledningen för strejker (huvudsakligen bland butiksanställda vid denna tid) såväl som i kampen mot fängslanden och mot det nazistiska mordandet och i solidaritet med de hungrande som bröt sig in i den svarta marknadens förråd, etc.

I denna kamp bidrog de med hundratals offer. Nedan ger vi en lista med de trotskister som dödades av stalinister. De flest föll i det kulregn som KKE, ledd av GPU-agenten Bartzotas¹⁹, organiserade för att förhindra att oberoende revolutionära arbetare och trotskister tog plats vid den första barrikaden under decemberresningen.

I perioden före december undgick Kastritis, den förenade trotskistiska organisationens sekreterare, med knapp marginal ett mordförsök. Men hundratals andra...

Alla dessa brott mot trotskisterna, tillsammans med stalinisternas operationer i cellerna, bär en historia som fortfarande är kvar att skriva.

Följande archeiomarxister dödades:

Hela organisationen i Agriniou som övergick till gerillakrig i omgivningen: P Anastasiou, M Kapetanakis, L Kapetanakis, M Xanthopoulos, M Zisimopoulos, K Ladas, Themelis, Karoyeridis, Pagonis, en student och flera andra. Från den gamla KKE-kadern, vilka senare blev trotskister, var ledaren för arbetarcentrat i Agriniou tillsammans med More, Touris, P Liakos, Bambakis och dussintals andra.

Följande från oppositionen inom KKE dödades: Asimidis, en gammal KKE-medlem, Doubas från partiavdelningen i Agriniou, och många andra.

Resningen i mellanöstern gav ett ytterligare tillfälle för EAM/ELAS chauvinistiska roll att manifesteras sig i kriget.

Ursinniga genom krigets slaktande och förödelse lade infanteriet ned sina vapen. Fronten bröt samman överallt i mellanöstern. Den kapitalistiska kedjan bröts i den grekiska länken. Kriget skulle ha gått in i en fas av omvandling till inbördeskrig om det funnits ett starkt trotskistiskt parti och om inte de chauvinistiska EAM/ELAS-styrkorna, med dess propaganda till stöd för de allierade, hade angripit det revolterande infanteriet. Churchills stab avväpnade hela infanteriet med hjälp av efterblivna trupper. Han internerade dem i läger.

Sedan började stalinisterna att arbeta för krigets fortsättning och för en regering med Papandreou och EAM, medan trotskisterna i lägren utsattes för mordförsök från dem som vägrat att omvandla kriget till en socialistisk revolution.

En ockupation följde på en annan. När de besegrade tysk-italienska imperialistiska trupperna drog sig tillbaka, gick de anglosaxiska trupperna in i Grekland. I detta läge gav vi ut en proklamation som spreds i tusental och som hävdade att det var en stor lögn att de allierade trupperna gick in i Grekland som befriare.

¹⁹ Bartzotas var en ökad stalinistledare som under det andra gerillakriget, i ett meddelande till sina herrar i Kreml, stolt framhöll att mer än 800 trotskister hade avrättats av OPLA, den stalinistiska milisen, i Grekland.

Lurade

Decemberhändelserna bekräftade vår uppfattning. Den 'nationella befrielsekampen' mot 'ockupanterna' innebar en katastrof för de massor som lurats att stödja alliansen mellan sovjetbyråkratin och de västliga imperialisterna.

'Välkomna våra allierade, välkomna våra vänner' – väggarna var fyllda med välkomst-affischer och gatorna rungade av ropen från KKE:s anhängare. Tiotusentals som drogats med parollerna om 'nationell frigörelse' välkomnade Scobie triumfartat, och senare Eisenhower och Montgomery. De som dränkte Grekland och Cypern i blod. (Nu har de som igår var imperialisternas allierade ändrat sitt tonläge och skriker 'ut med amerikanerna'. Deras linje har alltid bestämts av direktiven från Moskva-byråkratin.)

Det revolutionära uppsving som orsakades av krigets förödelse, förtvivlan och hunger kulminerade i decemberhändelserna. Som revolten i mellanöstern startade resningen underifrån. Faktum är att alla förutsättningar fanns för att förvandla kriget till en socialistisk revolution – en djup kris, en snabbt ökande vänsteropinion, en önskan om revolutionära förändringar och en handlingsförlamning inom den härskande klassen.

Enligt direktiven från det stalinistiska ledarskapet i Sovjetunionen, gjorde KKE en överenskommelse med Papandreou i Kairo. De underställde sig den brittiska imperialismens krav som formulerats i Stalin/Churchill/Roosevelt-fördraget. Den sovjetiska ambassaden i Kairo blev gudfader till kontrarevolutionens äkta barn, Papandreou-regeringen av 'socialister' och stalinister.

Stalinisterna Zevgos och Porphyrogenis tog plats i regeringen. Detta var en ministerialism som var tusen gånger mer förrädisk än den som 'socialisterna' Millerand, MacDonald, Thomas, Noske et co uppvisade. De tog plats i en regering vars uppgift var att rekonstruera det borgerliga styret ('först och främst återuppbyggande och arbete') och kväva den revolutionära storm som kriget framkallat, precis som skedde i Frankrike och Italien. KKE, som var relativt dominerande på den grekiska halvön, bar fram Papandreou på sin rygg. Kontrarevolutionen i december förbereddes med paroller om en 'regering för nationell enighet'.

'För en folkets stat' ropade stalinisterna triumferande. 'För en folkets stat och lag' ropade Papandreou. Och denna lag antogs med bomber och kulor från Scobie och Papandreou på den blodiga söndagen i december.

ELAS, som hade ockuperat hela landet, grep in i decemberkonflikten. ELAS' basmedlemmar stred heroiskt. Men ledarskapet gav inte initiativet till proletariatet i ELAS' 'reserv'. De räddes dess spontana initiativ. Till och med i inbördeskrigets eldhav grep de Scobies och Papandreous blodiga händer för en 'regering för nationell enighet'. Churchill anlände skyndsamt till Aten och i ett tillstånd av panik. Han beordrade förstärkningar. Medan han organiserade krossandet av decemberkampen, besökte hans lakejer i KKE honom i hotell Storbritannien och bönföll om en fredlig lösning.

Donquijoter

De trodde att de allierade regeringarna skulle rannsaka Liber och Scobie. Den 17:e december sände *Rizopastis* och hjältarna med parollen 'ut med amerikanerna', de donquijotiska 'anti-imperialisterna', ut ett SOS till 'det stora anglosaxiska landet i Amerika'. Ingen nämnde något om ett ingripande från det ryska och internationella proletariatet! Några revolutionära ELAS-anshängare placerade ut en mina för att spränga 'Storbritannien' och Churchill. Men KKE:s kapitulationistiska ledarskap ingrep och stoppade dem.

Endast en bit land i Zarvas territorium, ett litet område vid Syntagmatorget, Makryianni och Sotiria var i händerna på Churchill, Liber, Scobie och Papandreou. Och trots det hände något

obegripligt för dem som inte kunde förstå, som trotskisterna, vad en kapitulationistisk byråkrati innebar.

ELAS-trumpeterna blåste för reträtt. Decemberkampen hade förrått. De revolutionära socialistiska förväntningarna bland massorna hade förrått. Och den grekiska rörelsen upplevde ett nytt stort nederlag.

Churchill deklarerade för världen att decemberhändelserna var trotskisternas verk. Detta var korrekt i den mening att trotskisterna länge stridit för omvandlingen av kriget till en revolution, att anhängarna av den permanenta revolutionen objektivt representerade trycket från de radikaliserade massorna, att deras outtröttliga, tveklösa anti-Folkfront-kamp för en oberoende intervention av massorna, utövade ett starkt inflytande på basmedlemmarna i KKE, EAM och ELAS.

Det var dock vilseledande att säga att trotskisterna tillhört ledarskapet för rörelsen, eftersom det inom klassfronten utfördes en exempellös slakt av trotskister (800 enligt ett meddelande från Bartzotas till GPU), med avsikt att kväsa revolutionen.

Förräderierna fortsatte. Den härskande klassens första åtgärd efter varje krig eller revolution, där massorna tagit till vapen, är avväpning. Detta utfördes av KKE:s Folkfront självt och av Sofianopoulou med stöd i det smutsiga avtalet i Varkiza.

Med detta säkrade EAM/ELAS/KKE-ledarskapet sin egen immunitet i 'fruktan' för förräderi.

Alla officerare i ELAS enrollerades i Nationalgardet. Men 70000 gerillasoldater ur ELAS avväpnades och lämnades till reaktionens och det fascistiska avskummets gottfinnande. Ett undantag fanns, Aris Velouchiotis(Klaras) och hans grupp intog en vänsterståndpunkt mot byråkratins uppgörelse.

Det andra gerillakriget utvecklades på en progressiv grund. Kriget förvandlade Grekland till en krutdurk som hotade att explodera och skaka kapitalismen i dess fundament. Den svarta marknaden, spekulationen och svältlönerna, skärpte det sociala missnöjet. Gapet mellan de fattiga och de nyrika blev avgrundsdypt.

Vänstersvingen var snabb. De massor som gjutit sitt blod för 'befrielsen' från de fascistiska ockupanterna såg nu att kapitalistiskt slaveri fortfarande existerade. Det var endast ett byte av väktare. De anglosaxiska imperialisterna hade ersatt hitleristerna.

Våra 'demokrater', som hade hotats av en segrande revolution i december, blev nu ivriga att kväsa arbetarrörelsen. Genom att sätta den 'prosovjetiske' Sofianopoulou sida vid sida med bödeln Papandreou, lyckades de avväpna 70000 gerillamän och senare låta horder av hjälptrupper slakta de förrådade kämparna i både stad och land.

Gerillagrupperna leddes in den förrådiska fällan om seger för de allierade imperialisterna, med tron att de på detta sätt hjälpte Sovjetunionen. Men Stalin hade, istället för att kräva fred utan annekitioner som Lenin menade, sålt ut Grekland till anglosaxerna.

Förföljda och mördade i hemmen och på fälten, återvände de till bergen. Denna gång tog de upp vapnen mot 'sina egna' kapitalistiska härskare och gerillakriget antog en klass- och progressiv karaktär.

Velouchiotis, med det okuvliga mod som karakteriserade honom, kom i våldsam opposition med kapitulationisterna i Caserta och Libanon och avväpnarna i Varkiza. Han utgjorde helt enkelt byråkratins vänsterflygel, 'Reiss-tendensen' som vi skulle ha sagt i Rysslands fall, eller Mao-tendensen i dess början och inte i dess bonapartistiska avfall.

Vid den tid då dussintals trotskister slaktades på order av Zachariades mördades inga av dem som gick i hans ledning.

Han representerade den tendens som opponerade mot ledningen, och som hade uteslutits efter förräderiet och nederlaget i december, och han representerade klassens och förtruppens uppvaknande i allmänhet.

Zachariades KKE uteslöt honom för disciplinbrott, baktalade honom för 'förräderi' och förrådade själva honom. Så i juni 1945 blev han omringad och dödad. Zachariades förrådade honom hand i hand med kontrarevolutionen.

Men gerillakriget utvidgades. Ärkekapitulacionisterna tvingades att stödja det med avsikt att få det att spåra ur. Med Vafiades²⁰ i ledningen blev det borgarklassens och den brittiska och amerikanska imperialismens skrämself- och terrorapparat. Kriget hade nått så långt som till Aten och Parnitha²¹, vilket regeringen medgav. Stalins Kreml sålde ut det andra gerillakriget liksom de gjorde med det första vid decemberhändelserna. Zachariades KKE önskade, trots och emot kunskapen hos Varfiades, ledaren för 'Greklands demokratiska armé', som insisterade på gerillakrig, att föra ett konventionellt krig. De åstadkom inget utom en kedja av förödande nederlag.

Vi var solidariska med det andra gerillakriget och stod på de revolutionära bönders sida som stödde ledarskapet.

Vi deklarerade emellertid, att gerillakrig i bergen var liktydigt med att uppge klasskampen i städer och byar. Det (gerillaismen) missaktar kampen för löner och reformer. (Man införde inga reformer ens på de platser man kontrollerade.) Man isolerar sig, bryter enigheten med arbetarna och det leder till en återvändsgränd. Det är en lösning som föds ur arbetarrörelsens svaghet. Bönderna, som utgör basen för gerillakrig, med dess utspriddhet och individualistiska psykologi, har inte en styrka i proportion till dess storlek. De kan inte förvärva socialistiska och internationalistiska mål. Bondeklassen kan inte annat än vackla, antingen bakom bourgeoisien eller bakom proletariatet

Majoritet

Den proletära revolutionen kan inte segra utan att majoriteten av arbetarna sluter upp kring det revolutionära partiet. För att uppnå detta, måste det basera sig på sovjeter som organ för arbetarnas och böndernas enhetsfront. Gerillakriget ignorerar strategin för att vinna över och mobilisera massorna, ignorerar sovjeterna, och undviker samarbetet med arbetarna. Dess småborgerliga, borgerliga eller klassamarbetande ledarskap räds arbetarkontroll och demokrati och tystar ofta sina kritiker.

Revolutionen startar från kapitalismens centrum medan gerillakrig startar från periferin. Att koncentrera kampen i bergen, isolerar den från de stora reserverna i städerna och bidrar till ett ofördelaktigt styrkeförhållande och till kontrarevolution. Revolutionen utnyttjar den överlägsna taktiken av massresning, flodvägen av arbetare. Gerillakriget kan inte segra i en konventionell strid mot fiendens överlägsna vapenarsenal.

Hegemoni

Endast arbetarklassen kan vara den drivande krafter i den socialistiska revolutionen. Dess hegemoni kommer ur dess plats i produktionen, dess styrka och från dess socialistiska mål som historien utpekat:

”Det faktum att enstaka kommunister ingår i ledningen för de nuvarande arméerna förändrar på inget sätt dessa arméers sociala karaktär... Det är en sak att ett kommunistparti, som är fast förankrat i det urbana proletariatet, strävar att leda ett bondekrig. Det är en helt annan sak när

²⁰ Vafiades – en stalinistledare på vänsterkanten som uteslöt från centralkommittén som borgerlig agent och nu bor i Ryssland.

²¹ Parnitha (i äldre tider Parnas), ett berg nära Aten.

ett fåtal tusenden eller även tiotusentals revolutionärer som är övertygade kommunister, eller bara kallar sig så, tar ledningen för ett bondekrig utan att ha ett seriöst stöd av proletariatet.” (LD Trotskij, *Bondekriget i Kina och proletariatet*)

Från slutet av 1946 förutsåg vi korrekt: ”Enbart gerillaaktivitet kan inte besegra den kapitalistiska attacken. Lämnad åt sina egna styrkor enbart, kommer den nya gerillaismen förr eller senare att gå under.” (Karl[af]ts tal för KDKE i debatten med KKE.)

Och bekräftelsen blev tragisk. Stadsrörelsen förråddes, gerillakriget såldes ut av Stalin till hans anglosaxiska allierade och Tito stängde gränserna för gerillan. Regeringen i bergen erkändes inte av Moskva, Belgrad eller Sofia. Den förblev utan internationellt proletärt stöd (världsmobilisering, frivilliga, etc), och utan stridsvagnar och flygplan. Och till slut blev den äventyrliga interventionen från Zachariades, som omvandlade gerillakriget till ett konventionellt krig, förödande. Så här uttryckt Markos Vafiadis, ledaren för ’Greklands demokratiska armé (DSE) och president för den ’Provisoriska demokratiska regeringen’, det i hans dokument från november 1948:

”KKE:s avståndstagande från valet var felaktigt. KKE skapade illusionen bland folket om en fredlig lösning på det grekiska problemet. Man trodde inte på möjligheten av en seger för gerillan. Man såg den som ett medel för påtryckningar och engagerade sig i en vacklande politik medan den kapitalistiska reaktionen vann tid och organiserade sina styrkor. Under denna period drog sig massrörelsen tillbaka från städerna. Från mitten av 1947 nådde den frivilliga rekryteringen till DSE inte ens 10 procent.”

Vid KKE:s centralkommittés femte plenum 1949 gjordes Vafiadis och Hatzivasiliou till syndbockar och stämplades som ’kapitulationister’ och trotskister’.

Partsalides²² tur kom på det sjunde plenumet i maj 1950, där han fördömdes som ’fraktionalist’, ’opportunist’ och ’trotskist’.

Inom kort blev Karageorgis, *Rizopastis* utgivare och generallöjtnant i DSE, oenighet uttalad.

”Zachariades misslyckades i gerillakrigets andra fas”, sade han, ”precis som Ionnides och Siantos gjorde i den första fasen... Han saknar förtroende för Stalin till den grad att han verkade stå i opposition mot honom.” Och han refererade till den ruttenhet som existerade inom KKE.

Karageorgis, som hade smädat trotskisterna i tal riktade ”till några fåglar som kvittrar i ravinerna”, såg nu att gerillavapnens kvittrande inte utgjorde något hot mot kapitalismen.

Detta var inte de heroiska gerillamännens fel, utan KKE:s och kremlbyråkratins allmänna linje. Zachariades skulle senare karakterisera Siantos som en provokatör, och hans politik i de billiga överenskommelserna i Libanon, Caserta och Varkiza som en ”felaktig politik som i grunden innebar en underkastelse under de brittiska imperialisternas intressen och strävanden.”

Men detta var i realiteten ett fördömande av linjen om nationellt motstånd, och det är väl känt att ansvaret för allt detta fanns i Kremles direktiv.

Loukas Karliaftis

Översättning: *B Svensson*

²² Partsalides – en hög ledare för stalinisterna, både i EAM och bland dagens eurokommunister.